

Opinnäytetyö (AMK)

Elokuvan ja television koulutusohjelma

Mainonnan suunnittelu

2016

Alette Grandell

GRAAFISEN SUUNNITTELUN ELEMENTIT JA NIIDEN LUONTEET

- Graafisen ilmeen uudistaminen elementtien analyysin kautta

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Alette Grandell

GRAAFISEN SUUNNITTELUN ELEMENTIT JA NIIDEN LUONTEET

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on uusia Lihastautiliiton työllistymispalveluiden esitteen graafinen ilme analysoimalla vanhan ja uuden esitteen graafisia elementtejä sekä niiden vaikutuksia lopputulokseen. Tarkoituksena on selvittää, mistä graafinen kokonaisuus muodostuu ja mitä suunnittelijan tulisi ottaa huomioon, kun tehdään graafista ulkoasua koskevia ratkaisuja. Työn tarkoituksena on koota niin sanotusti muistilista graafisen suunnittelun peruspykälistä, joita voidaan käyttää hyväkseen suunnittelutyössä. Mitään sääntöjä ei ole tarkoitus listata, mutta muistamalla ja analysoimalla peruselementtejä, voidaan ohjata graafista suunnittelua kohti ehjempää kokonaisuutta.

Liitän tämän tutkimuksen käytäntöön analysoimalla Lihastautiliiton vanhaa esitettä ja sen sisältämiä graafisia ratkaisuja elementti elementiltä. Käyn läpi, mistä graafisista elementeistä vanha esite koostuu ja miten ne vaikuttavat kokonaisuuteen. Pohdin sitten, millaiset ratkaisut toimisivat paremmin uudessa esitteessä. Suunnittelen tämän analyysin pohjalta uuden esitteen työllistymispalveluille. Hyödynnän analyysissäni koulutuksessani opittuja asioita. Lopputuotoksena syntyy uusi esite Lihastautiliiton työllistymispalveluille ja muistilista asioista, joita tulee ottaa huomioon graafisen kokonaisuuden rakentamisessa.

ASIASANAT:

Graafinen suunnittelu, ulkoasu, uudistaminen, graafiset elementit, graafisen suunnittelun metodit, esite, Lihastautiliitto

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Film and Media | Advertising

2016 | 34 pages

Instructor Erkki Mikkola

Alette Grandell

THE GRAPHIC ELEMENTS AND THEIR NATURE

The purpose of this thesis is to renew the visual design of a pamphlet for Lihastautiliitto. I will do this by analyzing the graphic elements and their impact on the overall layout. My intent is to examine what elements the graphic layout consists of, and what one should think about when making decisions concerning the graphic design of a pamphlet. The purpose of the thesis is to create a so called memory list of the basic building blocks of a layout. This list can then be of help when you are working with graphic design. These are not meant to be rules, but by remembering and analyzing the basic elements of a design, you can guide yourself towards a more wholesome layout.

I linked the theory to practice by analyzing the graphic elements used in the old pamphlet by Lihastautiliitto. I went through the graphic elements that the old pamphlet consists of, and how they affect the layout. I then reflected on what would be a better solution for each element. Finally, I designed a new pamphlet with the help of my findings. As a result I have created a new pamphlet for Lihastautiliitto and a check list of things that should be considered when creating a graphic layout.

KEYWORDS:

Graphic design, appearance, renewal, graphic elements, methods of graphic design, brochure, Lihastautiliitto

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 TEHTÄVÄN MÄÄRITTELY	7
2.1 Kohderyhmä	7
2.2 Tavoitteet	8
2.3 Sisällön päivittäminen	9
3 ESITTEEN GRAAFINEN SUUNNITTELU	11
3.1 Värit	11
3.2 Tekstuurit	14
3.3 Typografia	15
3.4 Tekstin jaottelu sivuille	18
3.5 Korostukset	20
3.5.1 Kontrastit	21
3.5.2 Tilan ja tyhjän tilan käyttö, läheisyys ja etäisyys	22
3.5.3 Toisto	24
3.5.4 Koko	25
3.6 Muodot ja linjat	25
3.7 Kuvat	27
3.8 Tasaus ja sommittelu	29
3.9 Logon käyttö ja sponsorit	31
4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	33
LÄHTEET	35

LIITTEET

- Liite 1. Suunnittelemani uusi esite.
Liite 2. Lihastautiliiton vanha esite.

1 JOHDANTO

Esitteen suunnittelu on tavallinen ja keskeinen osa graafisen suunnittelijan työtä. Graafinen suunnittelu tuntuu usein lähtevän niin sanotusti selkäytimestä: suunnittelija valitsee työhönsä värit, fontit ja muut elementit, jotka hän sommittelee sitten sopivaan järjestykseen.

Kaiken tämän takana ei ole kuitenkaan pelkkä tuntuma siitä, mikä sopii yhteen tai näyttää hyvältä juuri siinä kontekstissa. Graafinen kokonaisuus koostuu monesta eri osa-alueesta, jotka yhdessä luovat toimivan kokonaisuuden. Vaikka suunnittelija voi työstää kokonaisuutta lukematta varsinaisia ohjekirjoja, vastaan voi tulla sellainen hetki, jolloin jokin osa tuntuu olevan väärin graafisessa kokonaisuudessa. Silloin on hyvä palata graafisen suunnittelun peruselementteihin ja analysoida niitä erikseen.

Kaikki graafinen suunnittelu koostuu eri elementeistä ja niiden vuorovaikutuksesta toisiinsa. Erottelemalla elementtejä toisistaan, ja analysoimalla niitä, voidaan helpottaa suunnittelutyötä. Näiden elementtien analysoiminen ei anna suoria ratkaisuja, mutta ne herättävät graafiselle suunnittelijalle kysymyksiä siitä, mikä työssä toimii ja miksi se toimii.

Tässä opinnäytetyössä tutkin graafisia elementtejä ja niiden vaikutusta kokonaisuuteen. Teen tämän suunnitteleamalla ja toteuttamalla uuden esitteen Lihastautiliiton työllistymispalveluille.

Koska kyseessä on vanhan esitteen uusiminen, aloitan työni vanhan esitteen graafisen ilmeen toimivuuden analysoimisesta. Käyn läpi sen, mitkä asiat vanhassa esitteessä eivät toimi graafisen suunnittelun näkökulmasta ja mitä esitteelle tulisi tehdä, jotta graafinen ilme on toimivampi ja modernimpi. Teen tämän analysoimalla graafisia elementtejä erikseen teorian ja käytännön pohjalta.

Tarkoituksenani on rakentaa niin sanottu muistilista, jota voi käyttää pohjana kaikessa graafisessa suunnittelutyössä.

Käytän työssäni sekä kirjallisia että sähköisiä lähteitä. Kirjallinen lähde jota käytän on Bo Bergströmin kirjoittama ”Effektiv visuell kommunikation” . Teoksessa käydään läpi miten graafisen suunnittelun eri elementit vaikuttavat viestintään.

Sähköiset lähteet ovat pääosin yksityishenkilöiden ja yritysten laatimia. Koska mitään varsinaisia graafisen suunnittelun sääntöjä ei ole olemassa, ne perustuvat pitkälti yleisiin toimintatapoihin ja ihmisten kokemuksiin.

Koska kyseessä on painettavaksi tarkoitettu esite, käytän myös eri painotalojen nettisivuja avuksi esim. tiedoston asetuksissa ja esitteen mallin valitsemisessa.

2 TEHTÄVÄN MÄÄRITTELY

Tehtäväni on uudistaa Lihastautiliiton työllistymispalveluiden esitteen visuaalinen ilme. Vanhan esitteen sisältöäkin sai tarvittaessa karsia ja muuttaa niin, että informaatio olisi mahdollisimman ytimekästä ja oleellista uudessa esitteessä. Lisäksi toivomuksena oli, että esitteen tieto olisi hyvä saada myös digitaaliseen muotoon. Tämän voisi toteuttaa mahdollisesti PDF:nä tai Lihastautiliiton nettisivujen yhteydessä. Suunnittelutyössä pitää siis ottaa huomioon se, että uusi konsepti on toteutettavissa myös digitaalisesti.

Uuden esitteen ei tarvinnut olla samassa muodossa kuin mitä se on tällä hetkellä. Toivomuksena kuitenkin oli, että kaikki Lihastautiliiton tarjoamat työelämään liittyvät palvelut voidaan esitellä samassa esitteessä ottaen kuitenkin huomioon, että informaatiota ei ole liikaa.

Esitteen pitää sisältää tietoa opintoihin, työllistymiseen sekä työssäjaksamiseen liittyvistä palveluista. Tarkoituksena on kattaa koko ”työelämän polku” ja esitellä, mitä apua tai tukea lihastautia sairastavien on mahdollista saada Lihastautiliitolta eri elämän- ja työuran vaiheissa.

Työllistymispalvelut haluavat välittää esitteen kautta viestin, että ”Lihastautiliitolla on paljon apua tarjottavana jäsenille, ja jäsenillä paljon osaamista ja annettavaa työelämässä”. Jotta esite pääsisi tähän tavoitteeseen, sen visuaalista ilmettä pitää päivittää ja sisältöä pitää kiteyttää.

2.1 Kohderyhmä

Esitteen kohderyhmään kuuluvat kaikki, jotka sairastavat jotakin lihassairautta. Diagnooseja on monenlaisia. Jokaisen potilaan diagnosi ja oireet ovat henkilökohtaisia. Saman taudin tautikuva voi olla todella erilainen eri potilailla.

Asiakkaan ei tarvitse olla Lihastautiliiton jäsen hyötyäkseen liiton työllistymispalveluista. Nuorimmat asiakkaat ovat teini-ikäisiä, jotka suunnittelevat tulevaa koulutusta ja uraa. Vanhimmat asiakkaat taas ovat

aikuisia, jotka ovat uudelleenkouluttautumassa tai kaipaavat tukea jaksamiseen nykyisessä työssään.

Kohderyhmä on varsin laaja ja sisältää lähes kaikki lihastautia sairastavat suomalaiset. Osa kohderyhmästä saattaa olla juuri vasta sairastunut lihastautiin, kun taas osa on voinut sairastaa tautia jo pitkään.

Lihassairauksia sairastavat niin miehet kuin naiset. Suomessa on myös ulkomaalaistaustaisia ihmisiä, jotka sairastavat lihastauteja ja voisivat hyötyä työllistymispalveluista. Kohderyhmään kuuluu ihmisiä eri ekonomisista taustoista.

2.2 Tavoitteet

Tärkeää on, että esitteessä välittyy Lihastautiliiton ihmisläheisyys ja sen jäsenien laaja osaaminen. On tärkeää, että mahdolliset asiakkaat kokevat palvelut hyödyllisiksi, ja että heidän omat elämäntilanteensa, kiinnostuksensa ja koulutuksensa otetaan työpalveluiden suunnitelmissa huomioon.

Esitteellä halutaan saada ihmiset ensinäkin kiinnostumaan, mutta myös huomaamaan, että he voivat saada voi henkilökohtaista hyötyä Lihastautiliiton työllistymispalveluista.

Tavoitteena on luoda houkutteleva kokonaisuus. Uuden esitteen on tarkoitus olla vakavasti otettava, mutta sen verran erikoinen ja raikas, että se kiinnittää huomion muiden esitteiden seassa. On tärkeää, että kokonaisuus puhuttelee koko laajaa kohderyhmää.

Esite toimii mainoksena. Sen tarkoitus on herättää huomiota ja tarjota oleellinen informaatio niin, että asiakkaat osaavat sen perusteella ottaa yhteyttä Lihastautiliiton työllistymispalveluihin.

2.4 Sisällön päivittäminen

Myös esitteen sisältöä on tarkoitus päivittää. Tämän asian kanssa olen yhteistyössä Lihastautiliiton yhteistyöhenkilön ja tiedottajan kanssa. Mietimme yhdessä, mitkä osat tekstissä ovat oleellisia ja mitkä kenties turhia. Tämän hetkisessä tekstissä on esimerkiksi mukana tietoa vanhentuneista hankkeista. Uuteen esitteeseen tulee mahdollisimman yleistä informaatiota niin, ettei tieto heti vanhene ja esitteen mahdollinen käyttöikä pitenee.

Sisällön lisäksi täytyy esitteeseen pohtia selkeä kielellinen tyyli, joka sopii koko kohderyhmän luettavaksi. Toinen tärkeä asia on sisällön jaottelu tekstin sisällön kannalta. Huomionarvoista on myös, että otsikot ovat kutsuvia ja selkeitä. Lihastautiliitto on saanut palauteta tietyistä sanavalinnoista. Esimerkiksi uraohjaus on ollut sellainen sana, jonka moni jo kauan työelämässä ollut ihminen kokee liian painostavaksi. Ura viittaa heidän mielestä nousevaan urakaareen, joka jo on monen asiakkaan takana.

Pitää myös miettiä, millä tavalla yhteistiedot saadaan selkeästi esille esitteessä ja onko niille jotain vanhaa pohjaa tai ohjeita, miten ne tulee sijoittaa esitteeseen.

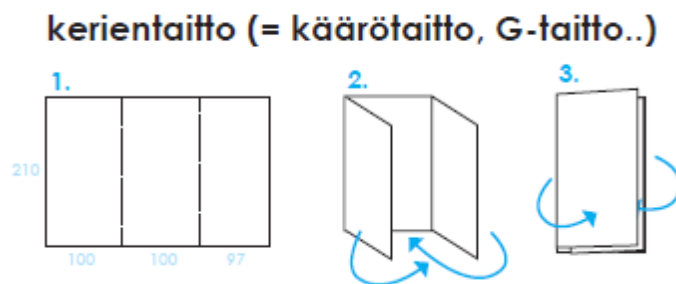
Tärkeä asia työllistymispalveluissa on se, että jokaiselle asiakkaalle tehdään henkilökohtainen suunnitelma. Tämän pitää näkyä esitteessä selkeästi. Esitteessä täytyy myös tulla ilmi, miten Lihastautiliiton palvelut eroavat muista vastaavista palveluista. Järjestön rahoituksen kannalta tämä on elintärkeää. Esitteessä tulisi siis painoittaa niitä palveluita ja käytäntöjä, jotka tekevät juuri Lihastautiliitosta hyödyllisen asiakkaalle.

2.5 Esitteen koon ja mallin valitseminen

Esiteelle pitää aivan ensimmäiseksi löytää sopivaa koko ja malli. Teen tämän tutkimalla eri painotalojen nettisivuja ja miettimällä, mikä olisi sisällön kannalta hyvä malli/muoto. Mietin myös sitä, minkä mallisia esitteitä yleensä annetaan lääkärissä; minkälaisia esitteitä hyllyssä jo on ja miten erottua niistä.

Koska lääkärin vastaanotolla esitteitä pidetään yleensä telineissä, täytyy esiteelle valita sellainen muoto, joka sopii moneen eri telineeseen. Suurempia esitteitä on vaikea laittaa telineisiin niin, etteivät ne veisi liikaa tilaa. On siis hyvä pysyä pienemmissä malleissa. Lihastautiliitolla on entuudestaan 99 x 210 mm kokoinen kääritaitettu esite (Kuva 1), johon mahtuu paljon tietoa. Päädyimme asiakkaan kanssa siihen, että on hyvä pysyä samassa mallissa myös jatkossa.

Esite on jaoteltu siten, että avonaisessa esitteessä on keskiaukeamalla kolme "sivua". Tämä sopii siis täydellisesti sisällön jakoa ajatellen, sillä esitteeseen tulee tietoa kolmesta eri aihepiiristä.

Kuva 1. Kääritaittoesite. (Trinket 2016.)

3 ESITTEEN GRAAFINEN SUUNNITTELU

Selvitettyäni sopivan koon ja mallin esitteelle, lähden mietimään esitteen ulkoasua ja sitä, miten esitteen ulkoasun saa päivitettyä ajankohtaiseksi ja nykyaikaiseksi. Graafiseen ilmeeseen kuuluu monta eri osa-aluetta, joiden yhdessä tulisi rakentaa selkeä ja yhtenäinen kokonaisuus. Näihin osa-alueisiin kuuluvat värimaailma, fontit ja sopiva fonttikoko, muodot, tekstin jaottelu sekä korostukset. Huomioon pitää ottaa myös Lihastautiliiton olemassa olevat graafiset ohjeistukset ja se, miten ne vaikuttavat ulkoasuun ja sen suunnitteluun. Ohjeistuksesta voi esimerkiksi löytyä määräytyksiä sille, miten logoa saa käyttää tai onko Lihastautiliitolla olemassa tiettyä fonttia, jonka käyttöä suositellaan. Pitää myös selvittää, mitkä elementit toimivat juuri terveysalan esitteissä tai onko terveysalan esitteissä jotain sellaisia yleisiä piirteitä, mitä tulisi ottaa huomioon suunnittelussa.

Graafiseen suunnitteluun kuuluu myös esitteen mahdolliset kuvat. Tämän yhteydessä pitää selvittää, mistä saadaan esitteeseen sopivat kuvat. Onko parasta turvautua kuvapankkiin vai onko Lihastautiliitolla jo olemassa sopivia kuvia? Lisäksi pitää pohtia, voisiko esite toimia kokonaan ilman kuvia ja mitä mahdollisilla kuvilla halutaan viestiä.

3.1 Värit

Tällä hetkellä Lihastautiliiton työllistymispalveluiden esitteessä esiintyy kolme väriä. Esitteellä on kokonaan valkoinen tausta, jossa on Lihastautiliiton omalla punaisella värillä liukuvärjätty alaosa. Myös otsikot, ja kolmannen sivun yläosassa oleva palkki ovat punaisia. Leipäteksti on mustaa. Esitteen valokuvien värejä on myös säädetty niin, että ne ovat yhtenäisiä Lihastautiliiton punaisen värin kanssa. (Liite 2.)

Vaikka valkoinen tausta tekee esitteestä varsin selkeän, se saa myös esitteen näyttämään turhan asialliselta ja tylsältä. Punainen on yksinäisenä värinä vanhanaikainen. Väri on sävyltään vaalea ja siinä on arvoiltaan pieni

värikylläisyys. Tämä saa esitteen näyttämään haalistuneelta ja vanhemmalta kuin mitä se todellisuudessa on. Yhdessä valkoinen tausta ja punainen väri antavat vaisun yleisvaikutuksen, joka ei houkuta asiakasta avaamaan ja selailemaan esitettä. Elottoman punaisen ollessa esitteen ainoa väri se antaa vaikutuksen siitä, että esite on yksinkertaisesti haalistunut auringossa. (Liite 2.)

Esitteen alareunassa oleva liukuvärjätty raita on myös vanhanaikainen eikä näytä hyvältä painettuna. Olisi siis suotavaa pysyä ”kompakteissa väreissä”, jotta painojälki olisi mahdollisimman ammattimaisen, läpiajatellun ja huolellisen näköinen. (Liite 2.)

Punainen väri mielletään yleensä aggressiiviseksi ja hyökkääväksi (Bergström 2009, 256). Siltä se ei kuitenkaan tässä esitteessä vaikuta, sillä vaalea sävy ja heikko värikylläisyys vie siltä kaiken raikkauden ja voimakkuuden. Väri on valittu esitteeseen ainoastaan siksi, että se on Lihastautiliiton logon väri. Tällöin sen ainoa tehtävä on muistuttaa asiakkaita järjestöstä. Muuten se ei palvele esitettä mitenkään.

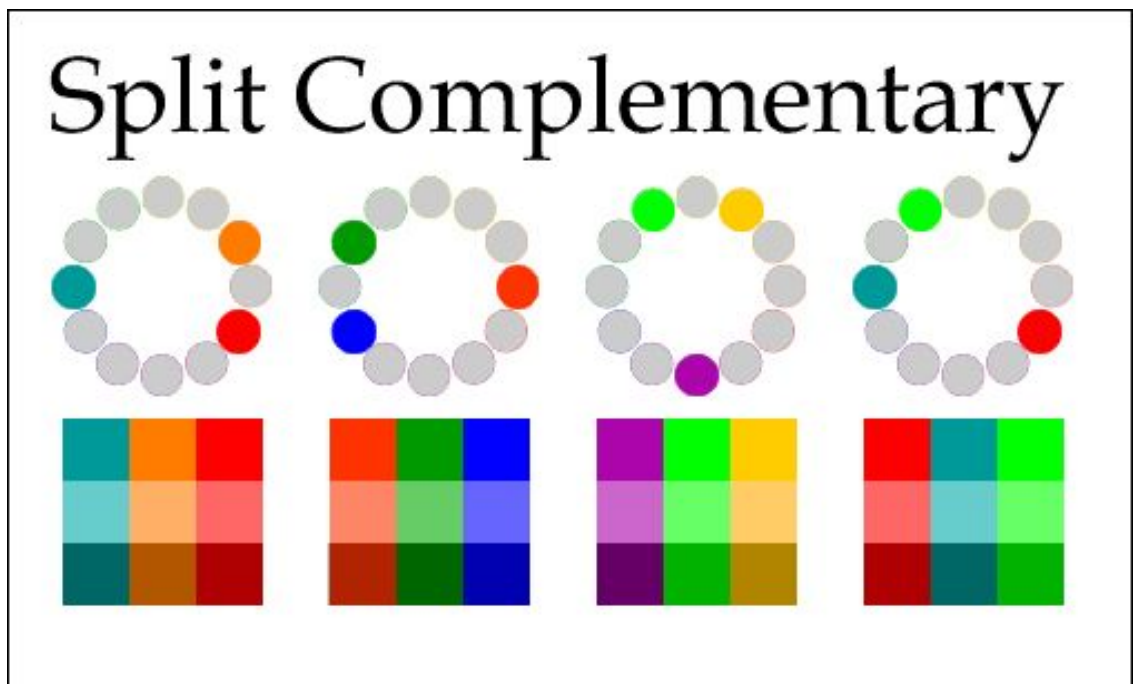
Esitteissä, kuten muussakin graafisessa suunnittelussa, värin tehtävänä on kiinnittää huomio, luoda tunnelmaa, tiedottaa, sommitella sekä opettaa (Bergström 2009, 256).

Esitteen taustaväriksi valitsen vaaleanturkoosin sävyn (Kuva 3). Se on passiivinen ja kylmä väri, joten se ei kiinnitä huomiota liikaa toimien siten hyvänä neutraalina taustavärinä. Sinisen ja vihreän sekoitus mielletään usein myös rauhoittavaksi ja raikkaaksi väriksi (Paper leaf 2016). Juuri tämä raikkaus tuo esitteeseen uuden modernimman ilmeen.

Esitteeseen tulee myös muutama elementti, jotka ovat tummemmalla turkoosin sävyllä (Kuva 3). Tummempi ja vaaleampi turkoosi ovat keskenään analogisia värejä (Johansson 2010). Analogiset värit löytyvät usein luonnosta ja yhdistelemällä niitä keskenään, ne luovat harmoonisen ja tasapainoisen kokonaisuuden, jotka niin sanotusti ”kuiskivat” keskenään (Bergström 2009, 262). Esitteessä niiden tarkoituksena ei niinkään ole erottua toisistaan, vaan

luoda luonnollista jaottelua ja tuoda otsikoita sekä sisältöä esille herättämättä liikaa huomiota tai hyppäämättä silmille.

Hyvässä graafisessa suunnittelussa on myös kontrasteja (Paper leaf 2016). Valitsemani alareunan oranssihtava beessi väri tuo kontrastia esitteeseen (Kuva 3). Turkoosi ja oranssi ovat keskenään jaetusti yhteensopivia (Split Complementary Colors) värejä (Johansson 2010). (Kuva 2.)

Kuva 2. Jaetut yhteensopivat värit. (Richie 2015.)

Nämä luovat yhdessä kontrastin lisäksi elävän mielikuvan rikkomatta harmoniaa. Ne "keskustelevat" keskenään (Bergström 2009, 262). Oranssihtavalla värillä on myös sommitteleva vaikutus, sillä se erittelee keskiaukeamalla tärkeimmät tiedot taustasta ja muista teksteistä. Se myös jakaa (esitteen mallin kanssa) työllistymipalvelun kolme päätoimea selkeästi kolmeen eri osaan. Oranssi on lämmin ja aktivoiva väri (Paper leaf 2016), joka nostaa tärkeät asiat esille passiivisesta turkoosista taustasta.

Kuva 3. Näytteet uuden esitteen väreistä yhdessä.

Kun värit on valittu, pitää myös tarkistaa, että valitsemani värit näyttävät samalta painettuna. Painoa varten tarkoitettuja tiedostoja tulisi työstää ja tallentaa CMYK-muodossa. CMYK on lyhenne sanoista Cyan (syaani), magenta (magenta), yellow (keltainen) ja key (musta), ja viittaa siihen, miten vahvat edellä mainitut värit ovat kuvatiedostossa. CMYK-muotoa käytetään useimmiten vain painotuotteita varten, sillä se on muihin väriavaruuksiin verrattuna melko suppea. CMYK-avaruuden värit on valittu niin, että ne sopeutuvat mahdollisimman hyvin painamiseen.

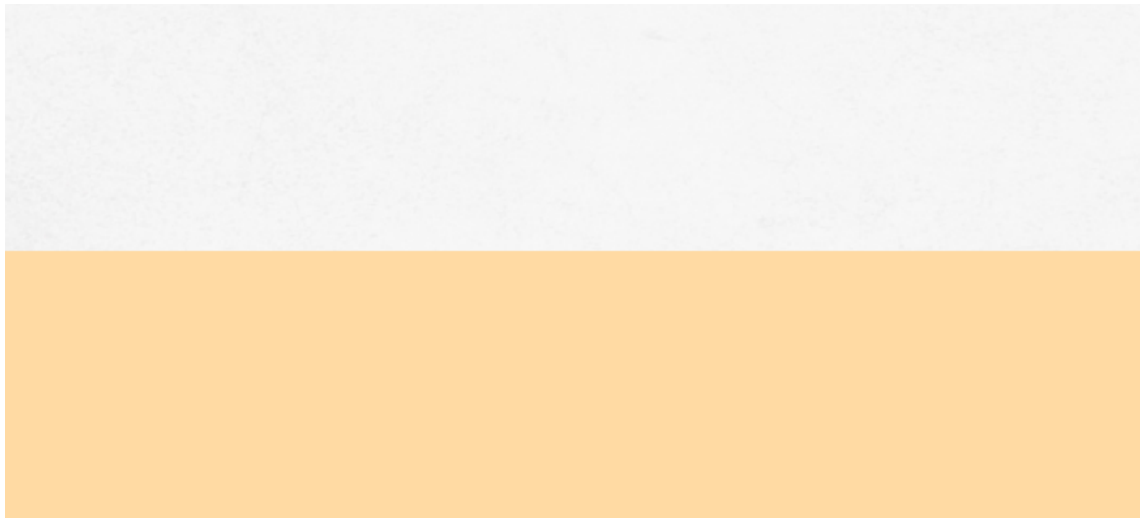
Tietokoneen näyttö voi myös antaa väreistä vääristyneen kuvan näytön asetuksien takia. On tärkeää valita mahdollisimman yksinkertaiset CMYK-arvot väreille, etteivät sävyt muutu paljon painossa. Valitsen vaaleanvihreälle arvot: C: 20%, M: 0%, Y:20%, C: 0% ja tummanturkoosille arvot: C: 60%, M: 0%, Y: 30%, C: 0%. Oranssi väri on ilman tekstuuria: C: 0%, M: 20%, Y: 50%, C: 0%.

3.2 Tekstuurit

Tällä hetkellä esitteessä ei ole käytetty mitään tekstuureja. Lähinnä alareunan liukuvärjäys tuo jonkinlaista ulottuvuutta esitteeseen. Tekstuurien puuttuminen tekee esiteestä litteän, elottoman ja myös vanhanaikaisen. (Liite 2.)

Tekstuurit lisäävät ulottuvuutta ja visuaalista rikkautta (Paper leaf 2016). Painetulla paperilla on jo oma tekstuurinsa, mutta lisäsin myös esitteen

oranssille alueelle erillisen tekstuurin (Kuva 4). Se lisää myös värien ja alueiden välistä kontrastia niin, ettei väri ole ainoa asia, joka erottaa alueet toisistaan.

Kuva 4. Esitteessä käytetty tekstuuri ilman väriä ja väritaustalla.

Koska esite on tarkoitus viedä myös digitaaliseen muotoon, on hyvä lisätä eri tekstuureja, sillä digimuodossa esitteessä ei ole edes paperin omaa tekstuuria.

3.3 Typografia

Kappaleessa käytetty ammattisanasto

Kirjasintyyppi, fontti: tekstin ulkonäköstandardi

Antikva: päättellinen fontti

Groteski: pääteviivaton fontti

Versaali: suuraakkoset

Gemena: pienaakkoset

Tällä hetkellä esitteessä esiintyy vain yksi kirjasintyyppi. Tämä kirjasintyyppi on antikva eli päättellinen fontti. Samaa fonttia on käytetty niin otsikoissa,

väliotsikoissa kuin leipätekstissä. Otsikot on ladottu versaaleilla, alaotsikot ja leipäteksti gemenalla. Väreinä otsikoissa on käytetty punaista, kun taas alaotsikkoon ja leipätekstiin on käytetty mustaa väriä. Esitteessä käytetty antikva (Times New Roman) on helposti luettavissa pitkissä kappaleissa (Bergström 2009, 128). Mutta koska sitä on käytetty koko esitteessä, otsikot hukuvat muuhun tekstiin eivätkä ne kiinnitä huomiota yhtä hyvin kuin ne otsikot, joissa on käytetty groteskia eli pääteviivatonta fonttia. (Liite 2.)

Kaikissa kappaleissa on käytetty palstan molempien reunojen tasausta. Ainut poikkeus on ensimmäisellä sivulla sijaitseva luettelo, joka on tasattu vasemmalle (Bergström 2009, 128). Molempien palstan reunojen taseus johtaa siihen, että monet sanat on jouduttu jakamaan kahdelle riville. Tämä aiheuttaa sen, että monessa kappaleessa on useampi tavuviiva peräkkäisillä riveillä. Teksti jää siis katkonaiseksi ja vaikealukuiseksi. (Laak 2006.)

Päivitetysssä esitteessä haluan ottaa huomioon sekä luettavuuden, että hyvän graafisen ilmeen. Mielestäni on hyvä suunnitella esitteen typografia noudattaen Lihastautiliiton graafista ohjeistoa, jotta myös työllistymispalveluiden esite olisi linjassa järjestön muun tiedotuksen kanssa.

Valitsen siksi graafisessa ohjeistuksessa mainittuja fontteja käytettäväksi uuteen esitteeseen; Garamondin sekä Arialin (Kuva 5). Garamondia käytän muutamassa pidemmässä leipätekstissä, sillä antikvat ovat yleensä helpommin luettavia pidemmissä kappaleissa. Garamondia käyttäessä on tärkeä muistaa, että sen pistekoko on pieni moniin muihin fontteihin verrattuna. Täten koko 11pt, jota käytän muissa teksteissä, on liian pieni Garamondille ja käytän siksi niissä kappaleissa fonttikokoa 12pt. Käytän Garamondia esim. Lihastautiliitosta kertovassa pidemmässä tekstissä ja keskiaukeaman ingressissä.

Otsikoissa ja lyhyemmissä kappaleissa käytän Arialia muistuttavaa, mutta hieman pienempää fonttia, Calibria. Calibri, joka on groteski fontti, toimii paremmin tiiviissä kappaleissa. Calibrilla ladotut kappaleet erottuvat paremmin muista teksteistä, sillä groteskit fontit toimivat hyvinä huomion herättäjinä. Koska groteskeja fontteja käytetään usein johdannoissa ja nostoissa, ne saavat

esitteessä suuremman huomioarvon ja vangitsevat huomion nopeammin (Bergström 2009, 128). Calibrista käytän fonttikokoa 11pt, jotta teksti ei ole turhan isoa, mutta kuitenkin luettavaa.

LIHASTAUTILIITTO RY on valtakunnallinen vammaisjärjestö, joka palvelee lihastautia sairastavia ihmisiä, heidän läheisiään jsekäammattilaisia. Päämääränä on lihastautia sairastavien ja heidän läheisten tasa-arvoinen, monimuotoinen ja hyvä elämä.

Lihastaudit ovat harvinaisia neurologisia ja usein perinnöllisiä sairauksia. Tavallisin oire on lihasheikkous, joka aiheuttaa ongelmia liikkumisessa ja jokapäiväisissä toiminnoissa. Lihassairauksia esiintyy kaikissa ikäryhmissä ja ne ilmenevät hyvin yksilöllisesti. Useampiin lihassairauksiin ei ole lääkinnällistä hoitoa, mutta kuntoutuksella ja apuvälineillä voidaan vaikuttaa sairastuneen henkilön toiminnallisuuteen ja selviytymiseen.

LIHASTAUTILIITTON työllistymistoimintaa ohjaa osallistuttavaajatus. Lähtökohtana ovat yksilön omat toiveet sekä ympäristöön kohdistuvat toimenpiteet, jotka luovat mahdollisuuden koulutukseen ja työelämään. Lihastautiliitto seuraa alan lainsäädäntöä, tekee lausuntoja sekä toimii yhteistyössä Vammaisfoorumin työllisryhmän kanssa. Lihastautiliitto on vajaakuntoisten työllistämistä edistävän VATES-säätiön jäsen.

<http://www.lihastautiliitto.fi/>
www.facebook.com/Lihastautiliitto-ry

POHDITAAN YHDESSÄ!

Lihastautiliiton urasuunnittelija tekee yhteistyötä ja välittää materiaalia paikallistason ammattilaisten käyttöön esim. opintojenohjaajille, kuntoutusohjaajalle sekä työvoima- ja sosiaaliviranomaisille.

Lihastautiliitto välittää vertaistukiluennoitsioita ja materiaalia koulutuksiin, seminaareihin sekä työnantajatiedotuksiin.

Kuva 5. Calibri fonttikokoa 11pt, Garamond fonttikokoa 12pt.

Pitkissä kappaleissa päätin käyttää vasemman reunan tasausta. Vasemman reunan tasaus tekee tekstistä helposti luettavan, sillä oikean laidan liehu (rivit ovat eripituisia) mahdollistaa sanojen luonnollisen tavutuksen (Liite 1). Tämän ansiosta silmän on helpompi seurata tekstiä (Bergström 2009, 135). Lyhyemmissä kappaleissa käytän keskitettyä tekstiä. Se antaa symmetrisen ja modernin ulkoasun, mutta voi pidemmissä kappaleissa haitata luettavuutta

(Bergström 2009, 135). Tästä syystä käytän sitä ainoastaan lyhyissä teksteissä silloin, kun teksti on ympyrän tai muun graafisen muodon sisällä.

Pitkissä kappaleissa aloitan aina kappaleen korostamalla ensimmäisen sanan. Teen tämän latomalla ensimmäisen sanan versaalilla Calibri-fontilla. Tämä auttaa luettavuutta, sillä uusi kappale on helpompi erottaa ja katseen on helpompi hypätä yhdestä asiasta seuraavaan silloinkin, kun lukija ei lue koko esitettä kannesta kanteen (Bergström 2009, 139).

Tavoittelen esitteessä typografian avulla symmetristä kokonaisuutta, joka viestii harmoniasta ja järjestelmällisyydestä (Bergström 2009, 140). Tämän tavoitan keskittämällä tekstiä ja otsikoita yhdelle pystysuoralle akselille niin paljon kuin mahdollista, pilaamatta kuitenkaan luettavuutta pidemmissä kappaleissa. Niillä sivuilla, joilla on enemmän tekstiä, koko teksti sijoittuu yhden palstan sisälle. (Liite 1.)

3.4 Tekstin jaottelu sivuille

Tämän hetkisessä esitteessä tekstiä ei ole varsinaisesti jaoteltu sivujen mukaisesti. Keskiaukeamalla teksti jatkuu sivulta sivulle niin, että yksi kappale jakautuu kahdelle eri sivulle. Esitteen toisella puolella, eli taka- ja etukannessa, teksti on luonnollisesti jaoteltu erikseen kaikille sivuille, sillä esite taittuu niin, ettei sama teksti voi jatkua useammalle sivulle. (Liite 2.)

Tekstissä ei myöskään ole mitään loogista jakoa tai rakennetta. Esimerkiksi minkäänlaisia ingressejä ei ole, eikä tekstissä oleva luettelo erotu mitenkään muista teksteistä. On siis vaikea erottaa, mistä pitäisi aloittaa lukeminen ja mikä osa tekstistä on tärkeintä. (Liite 2.)

Mielestäni tämän hetkinen esite ei hyödynnä esitteen muodon mahdollisuuksia lainkaan. Keskiaukeaman luoma iso alue luo mahdollisuuksia jatkuvalla tekstillä, mutta taitteet jakavat samalla kokonaisuuden luonnollisesti kolmeen osaan.

Lihastautiliiton työllistymispalvelut jakautuvat pääasiallisesti kolmeen eri osa-alueeseen; koulunkäynti ja opiskelu, työllistyminen ja yrittäjäyys, sekä työssä jaksaminen. Koska ideana oli muutenkin karsia sisältöä, päädyin siihen, että luetavuuden ja sisällön jaon kannalta olisi parasta, jos jokainen osa-alue saisi oman sivun keskiaukeamalta. (Liite 1.)

Ingressi sijoittuu keskiaukeaman ensimmäiselle sivulle. Näin se on ensimmäinen teksti, jonka lukija näkee, kun avaa esitteen kokonaan. Se toimii siis luonnollisena johdantona. Sijoitan sen inforuudun sisälle, jotta se erottuisi kuvasta. (Liite 1.)

Kun esitteen kannen avaa, näkyviin tulee keskiaukeaman ensimmäisen sivun lisäksi ylimääräinen sivu. Tälle sivulle sijoitan yleistä tietoa Lihastautiliitosta. Näin lukija saa heti alussa informaation, mutta se ei myöskään ole muun tekstin tiellä tai sekoitu muuhun sisältöön. Sen voi myös luonnollisesti ohittaa, jos esitteen keskiaukeama kiinnostaa enemmän. (Liite 1.)

Koska päätimme asiakkaan kanssa, että kuva olisi pääasia keskiaukeamalla, päätin sijoittaa leipätekstit esitteen alareunaan niin, että ne ovat selkeästi rajattu omalle alueelleen ja siten helppo löytää. Esitteen muoto jakaa luonnollisesti tekstin kolme osa-aluetta omille sivuille siten, että jokaisella sivulla on yksi tekstipalsta. Alaotsikot selventävät vielä sitä, että teksti jakautuu kolmeen eri aiheeseen. Myös tekstien järjestyksessä on looginen ratkaisu; ensin tulee opinnot, sitten työllistyminen ja lopuksi työssä jaksaminen. Aiheet ovat siis siinä järjestyksessä kuin ihminen useimmiten kohtaa ne elämässään. (Liite 1.)

Tekstin kehotukset sijoitan erillisiin infopalloihin. Näin ne erottuvat muusta tekstistä, mutta kiinnittävät kuitenkin lukijan huomion. Koska kyseessä ovat pirteät tekstinpätkät, jotka puhuttelevat lukijaa suoraan, ne saavat oman graafisen muodon. Näitä tekstejä tulee yksi keskiaukeaman oikeaan ylälaitaan ja yksi takakanteen. Takakannessa oleva teksti muistuttaa siitä, että Lihastautiliiton ammattilaiset auttavat asiakasta monessa eri tilanteessa, ja on hyvä pieni muistutus siitä, että asiakkaan tarpeet kartoitetaan aina yksilöllisesti. Esitteen lopussa muistutetaan vielä kerran Lihastautiliiton ihmisläheisyydestä ja

asiakaskeskeisyydestä. Takakanteen tulee myös kaikki yhteystiedot niin, että ne ovat helposti löydettävissä, vaikkei asiakas edes avaisi esitettä. (Liite 1.)

3.5 Korostukset

Erilaisilla korostuksilla voidaan lisätä esitteen dynamiikkaa (Paper leaf 2016). Korostuksilla painotetaan tiettyjä alueita ja kappaleita, ja ohjataan silmää toivotulla tavalla. Korostuksien avulla lukijan on helppo löytää hänelle tärkeät asiat heti, sekä erottaa esitteen eri osa-alueet toisistaan.

Tällä hetkellä ainoa tapa korostaa eri kappaleita esitteessä on värin ja viivojen avulla. Pääotsikot ovat punaisella värillä ja alaotsikot mustalla. Lisäksi alaotsikot on alleviivattu punaisella viivalla. Kaikki alaotsikot ovat siis samanarvoisia, eivätkä erotu toisistaan mitenkään. Ensimmäiseltä sivulta löytyvä lista uppoaa myös muiden alaotsikoiden sekaan, sillä se ei erotu mitenkään muista tekstikappaleista. Tärkeysjärjestystä ei siis näytä olevan. (Liite 2.)

Koska väliotsikot on tyylitelty lihavoidulla fontilla sekä alleviivattuja, ne erottuvat melkein paremmin kuin pääotsikot, jotka ovat haalealla punaisella. Lisäksi kuvien asettelu sekoittaa esitteen järjestystä ja hankaloittaa lukemista. Ylävasemmalla oleva kuva vie tilaa ensimmäiseltä otsikolta, ja koska se kaiken lisäksi on saman värinen kuin otsikko, se aiheuttaa, ettei otsikko erotu kunnolla. (Liite 2.)

Kaikki väliotsikot näyttävät samanarvoisilta ja vievät jopa huomiota pääotsikolta (Liite 2). Seuraavissa kappaleissa käyn läpi, miten tuon uuteen esitteeseen arvojärjestystä ja selkeyttä korostuksen eri keinoilla. Nämä keinot ovat kontrastit, sommittelu, toisto ja koko.

3.5.1 Kontrastit

Tämän hetkisessä esitteessä ei juurikaan ole hyödynnetty kontrasteja. Punainen väri erottuu kyllä taustasta, mutta koska väri on haalea, se ei kuitenkaan luo kovin vahvaa kontrastia. Kontrastien puuttuminen aiheuttaa sen, että esite ei kiinnitä huomiota hyllyssä ja sen sisältö on yhtä massaa. Tärkeät asiat eivät erotu. (Liite 2.)

Kun kontrasteja käytetään graafisessa suunnittelussa, niiden avulla voidaan erotella esitteen eri osa-alueet toisistaan luontevalla tavalla. Kontrasteilla tuodaan myös dynamiikkaa esitteeseen ja niillä ohjataan lukijan katsetta (Paper leaf, 2016). Kontrasteja voi luoda niin väreillä, muodoilla kuin lukusuunnalla.

Uudessa esitteessä suurin kontrasti muodostuu kahdesta eri väristä eli kylmästä turkoosista ja lämpimän oranssista. Lisää kontrastia tuovat pehmeän pyöreät ja kovan kulmikkaat muodot. (Liite 1.)

Säädän myös läpinäkyvyyttä (opacity 80%) keskiaukeaman kahdesta elementistä niin, että kuva näkyy niiden läpi, mutta tekstit kuitenkin erottuvat selkeästi (Kuva 6). Läpinäkyvyyden vaihtelu tuo lisää kontrastia esitteeseen.

Kuva 6. Pallo-elementtien läpinäkyvyys luo esitteeseen lisää kontrasteja.

Lukusuunta pysyy koko esitteessä samana, jotta se olisi mahdollisimman helppolukuinen kaiken ikäisille ihmisille, ja jotta kontrasteja ei olisi liikaa. Liialliset kontrastit voivat tehdä kokonaisuudesta sekavan eikä se sovi tämän kaltaisiin esitteisiin. Tarkoitus on tuoda informaatio esille mahdollisimman selkeästi.

3.5.2 Tilan ja tyhjän tilan käyttö, läheisyys ja etäisyys

Tällä hetkellä esitteessä ei ole hyödynnetty sommittelun ja tilankäytön mahdollisuuksia. Etukannessa on annettu hyvin tilaa kuvalle ja tekstille, jolloin lopputulos on ilmava ja selkeä. Muuten esite on täynnä tekstiä, joka on sijoitettu mahdollisimman tasaisesti sivuille. Lopputuloksena on se, etteivät tekstit erotu toisistaan eikä luonnollisia taukoja synny, kun esitettä lukee tai selailee (Liite 2). Jos tekstien välillä olisi selkeitä tyhjiä kohtia tai jos niitä olisi keskitetty tietyille alueille, eri osa-alueet olisi helpompi erottaa toisistaan.

Myös kuvat on sijoitettu esitteeseen siten, että ne peittävät kaikki mahdolliset tyhjät alueet. Esite on siis kokonaan täytetty eri elementeillä, mikä imee siitä kaiken dynamiikan (Liite 2).

Jos tyhjää tilaa käytetään oikein, se antaa silmälle hetken tauon tekstistä ja sisällöstä, helpottaen luettavuutta ja estäen ”ylitäytetyn” lopputuloksen. Tyhjä tila voi myös määritellä jonkin elementin tärkeyden: jos esimerkiksi yhden tekstin ympärillä on paljon tyhjää tilaa, se antaa tekstille huomiota ja antaa vaikutuksen siitä, että teksti on tärkeä. (Paper leaf 2016.)

Eri elementtien läheisyys ja etäisyys toisistaan voi myös toimia katseen ohjaajana. Jos kaksi tekstiä on sijoitettu lähelle toisiaan, se osoittaa sen, että ne liittyvät jotenkin toisiinsa, ja lukija yhdistää ne lukiessaan esitettä. (Paper leaf 2016.)

Uudessa esitteessä sijoitan tekstin pääasiallisen sisällön, eli sen joka kertoo koulutus- ja työllistymispalveluista, yhteen laatikkoon esitteen alareunaan. Esitteen kuva tulee peittämään melkein koko keskiaukeaman. Näin kuva saa riittävästi huomiota ja sen tärkeys korostuu. Teksti tiivistyy yhteen paikkaan niin, että se pysyy yhtenä kokonaisuutena. Vaikka kuva on iso, se tuo ilmavuutta esitteeseen ja antaa silmän levätä. Kuva erottaa myös esitteen ingressin varsinaisesta tekstistä keskiaukeamalla, ja tuo sillä tavalla etäisyyttä tekstien välille. (Liite 1.)

Myös esitteen kannessa informaatio-osa on keskitetty alareunaan oranssille alueelle jolloin kannen keskiosaan jää runsaasti tilaa kuvalle. Tämä estää sen, että kansi näyttäisi sotkuiselta ja ylitäytetyltä. (Liite 1.)

Takakansi on myös pelkistetty niin, että pitkää tekstiä on ainoastaan yhden pallon sisällä. Pallon ympärillä on tyhjää tilaa, joka antaa silmän levätä ja ohjaa katsetta yläreunassa sijaitseviin nettiosoitteisiin ja alareunan yhteystietoihin. (Liite 1.)

3.5.3 Toisto

Fonttien ja alaotsikoiden muotoilun lisäksi vanhassa esitteessä ei ole käytetty toistuvia elementtejä. Toistolla tarkoitetaan sitä, että joku tietty elementti designissa on aina toteutettu samalla tavalla ja jatkuu koko designin läpi. Näin esitteeseen saadaan jatkuvuutta, ja esitteestä rakentuu ehjä kokonaisuus (Paper leaf 2016).

Jatkuvuuden lisäksi toistot auttavat lukijaa seuraamaan sisältöä niin, että silmä erottaa toisiinsa liittyvät tai toisiaan muistuttavat asiat heti. Jos esitteessä on esimerkiksi useampi luettelo, niissä tulisi käyttää samoja graafisia elementtejä, jotta lukija huomaa heti, että kyseessä on kaksi samantyyppistä tekstiä.

Yksi elementti, jota toistan uudessa esitteessä, on infopallot. Asiat, jotka eivät suoraan liity päätekstiin, sijoitetaan aina pallon sisälle. Ne ovat kehoittavia tekstejä, kuten ”tule mukaan” ja ”pohditaan yhdessä” (Kuva 7). Tämä tarkoittaa sitä, että tekstit, jotka suoraan puhuttelevat lukijaa, sijoitetaan aina palloihin.

Kuva 7. Toistuva pallo-elementti tuo jatkuvuutta esitteeseen. Kuva esitteen kannesta, takakannesta ja ensimmäisestä sivusta.

3.5.4 Koko

Vanhassa esitteessä ei ole korostettu sisältöä vaihtelemalla graafisten elementtien kokoa (Liite 2). Koolta voidaan rakentaa tärkeysjärjestyksiä esitteeseen ja ohjata lukijan huomio johonkin tiettyyn elementtiin. Käyttämällä eri kokoja voidaan luoda kontrasteja esitteen designiin (Paper leaf 2016).

Uudessa esitteessä kokoeroja löytyy lähinnä fonteista ja otsikoista. Tärkeimmät asiat ovat fonttikooltaan isompia. Myös esitteen pallojen koko vaihtelee tuoden esitteeseen lisää dynamiikkaa. (Liite 1.)

3.6 Muodot ja linjat

Kuten aiemmin olen todennut, vanhassa esitteessä on käytetty linjoja väliotsikoiden alla keinona erotella kappaleita toisistaan ja korostamaan alaotsikoita. Tämän lisäksi esitteessä ei ole käytetty mitään muita linjoja tai muotoja tehosteena. Esitteen kuvat on rajattu neliöiksi, mutta koska yksi niistä sekoittuu taustaan, tämäkään ei ole toistuva elementti. (Liite 2.)

Eri muodot ja linjat voivat ohjata katsetta toivottuun suuntaan. Linjat voivat ohjata katsetta yhdestä pisteestä toiseen luonnollisella tavalla. Muut geometriset kuviot voivat tuoda graafiseen suunnitteluun dynamiikkaa ja kiinnostavuutta. Ne voivat myös rajata tekstejä ja muita elementtejä toisistaan, ja kun niitä toistaa, ne voivat kertoa asioiden yhteenkuuluvuudesta. (Paper leaf 2016.)

Uudessa esitteessä käytän muutamaa erilaista geometristä muotoa tuodakseni kiinnostavuutta esitteeseen ja ohjatakseni lukijan katsetta. Esitteen kannen sekä keskiaukeaman yläreunassa on pitkä suorakulmio ja ympyrä, jotka yhdessä muodostavat ”laatikon” otsikolle. (Liite 1.)

Ympyrät korostavat otsikoita ja lisäävät niiden huomioarvoa. Ympyrät sekä suorakulmiot erottavat otsikot taustasta niin, etteivät ne huku muuhun sisältöön. Suorakulmiot ohjaavat myös katsetta oikealta vasemmalle

keskiaukeamalla niin, että lukusuunta ja järjestys on helposti havaittavissa. Kansipuolella se yhdistää etu- ja takakannta lisäen siten esitteen yhtenäisyyttä. Pallon muoto muistuttaa myös Lihastautiliiton omasta logosta, joka on puolikkaan pallon mallinen. (Liite 1.)

Muut pallot sisältävät tekstejä, jotka ovat tärkeitä, mutta eivät suoraan liity muihin teksteihin. Näin ne ovat selkeästi erillisiä elementtejä ja kiinnittävät lukijan huomion nopeasti. Lisäksi olen käyttänyt saman värisiä, mutta pienempiä palloja etukannen listassa. Tämä lisää sekä luettavuutta että yhtenäisyyttä koko esitteessä (Kuva 8).

Uudessa esitteessä käytän myös paljon linjoja. Yläreunassa oleva paksu linja ohjaa silmää ja määrää lukusuunnan. Pienet, ohuimmat mustat linjat erottelevat otsikoissa järjestön nimen ja palveluiden nimet. Ne erottelevat myös esitteen tekstejä toisistaan. Keskellä tekstiä ne tuovat lukijalle ns. hengähdystauon ja estävät sen, että kappaleista tulee liian pitkiä. (Liite 1.)

Kuva 8. Esitteen kannessa on useampi linja, joka ohjaa silmää oikeaan lukusuuntaan.

3.7 Kuvat

Kuvituksena vanhassa esitteessä toimii neljä valokuvaa. Ne ovat kaikki keskenään erikokoisia ja -muotoisia. Niitä ei myöskään ole asetettu mihinkään loogiseen järjestykseen, joten jatkuvuutta ei synny asettelustakaan. (Liite 2.)

Osa kuvista liittyy esitteen teeman mukaisesti työntekoon, mutta osa kuvista ei liity mitenkään esitteen asiasisältöön. Niitä yhdistää ainoastaan se, että valokuvien väriä on muunneltu niin, että ne ovat kaikki Lihastautiliiton logon ja värimaailman kanssa yhtenäisiä. Etusivun kuvassa taustalla on sama liukuväri kuin esitteen sisäaukeaman alareunassa. (Liite 2.)

Kun esitteeseen valitaan uutta kuvaa, on tärkeä aloittaa miettimällä, mitä kuvan tulee välittää lukijalle (Bergström 2009, 158). Mitä Lihastautiliitto haluaa esitteen kuvituksella sanoa?

Lihastautiliitolla on toivomuksena, että esitteen kuvituksista välittyisi järjestön ihmisläheisyys. Tavoitteena on myös näyttää, että järjestöllä on kaiken ikäisiä-, kuntoisia- ja näköisiä asiakkaita, joita kaikkia yhdistää lihastauti. Lihastautiliitto haluaa tuoda esille, että lihastautia sairastavien joukosta löytyy paljon erilaista osaamista ja eri taustaisia henkilöitä. Tämä kaikki välittyy parhaiten valokuvasta. Valokuvaan on myös helppo samaistua ja se tuo ihmisläheisyyttä esille konkreettisesti.

Päädyimme asiakkaan kanssa siihen ratkaisuun, että paras kuva esitteeseen on ryhmäkuva Lihastautiliiton jäsenistä (Kuva 9). Kun kuvassa olevat ihmiset ovat oikeita jäseniä, kuva tuo uskottavuutta ja luottamusta. Se myös todistaa sen, että Lihastautiliitto on ylpeä jäsenistään ja haluaa pitää heistä huolta tuomalla heitä esille. Päätimme myös, että esitteeseen on hyvä saada eri ikäisiä ihmisiä ja että molempien sukupuolten tulisi olla edustettuna tasapuolisesti. Näin mahdolliset uudet asiakkaat varmasti tuntevat itsensä tervetulleeksi. Se myös kertoo siitä, miten erilaisia ihmisiä Lihastautiliittoon kuuluu, ja että kaikilla on paljon annettavaa ja arvokasta osaamista.

Kuva 9. Studiokuva: Jukka Aro, 2015.

Päätimme, että koska ihmisläheisyys ja monipuolisuus on työllistymis- ja koulutuspalveluiden tärkein viesti, kuvan tulisi olla mahdollisimman tärkeässä roolissa esitteessä. Tämän takia päädyimme siihen ratkaisuun, että kuva tulisi sijoittaa keskelle esitettä siten, että se käsittää koko keskiaukeaman. Itse teksti tulee kuvan alle niin, että se on suorassa dialogissa kuvan kanssa. (Liite 1.)

Kuvan asettelussa tulee ottaa huomioon esitteen taitekohdat. Kuva sijoitetaan niin, että taitekohdat eivät haittaa kuvan sisältöä; on kömpelön näköistä, jos taitekohdat esimerkiksi joutuvat kasvojen kohdalle. (Liite 1.)

Esitteen kannen tulisi olla mahdollisimman yksinkertainen ja keskittyä tiiviiseen informaatioon. Siksi päädyin siihen, että punaisen logon lisäksi kanteen tulee mustavalkoinen versio logosta niin sanottuna vesileimana läpinäkyvyyttä säätäen (opacity 25%) siten, että se sulautuu vihreään taustaan. (Liite 1.)

3.8 Tasaus ja sommittelu

Jotta esite olisi selkeä graafinen kokonaisuus, on syytä huomioida kaikkien graafisten elementtien sommittelu ja tasaus. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki elementit on asetettu esitteeseen siten, että ne ovat linjassa jonkin toisen elementin kanssa. Ilman kunnon tasauksia ja sommittelua jokin yksittäinen elementti voi näyttää olevan poissa paikoiltaan. Se vuorostaan rikkoo kokonaisuutta. (Paper leaf 2016.)

Kun kaikki elementit ovat samojen "raamien" sisällä ja linjassa toisiinsa, kokonaisuudesta tulee ehjä ja esite näyttää yhtenäiseltä kokonaisuudelta. Jatkuvuuden on yllettävä esitteen ensimmäisestä sivusta sen viimeiseen sivuun. (Paper leaf 2016.)

Tällä hetkellä linjausta ja yhtenevääisyyttä tuovat lähinnä marginaalit, jotka ovat samat jokaisella sivulla. Teksti on keskitetyissä palstoissa ja täyttää siksi koko palstan. Lisää yhtenäisyyttä tuovat ohuet linjat alaotsikoiden alla. Väliotsikot tosin ovat kaikki eri pituisia, osa niistä on kahden rivin pituisia, osa taas vain yhden. Tämä hajottaa esitteen kokonaisuutta, sillä se rikkoo jatkuvuutta. (Liite 2.)

Tämän lisäksi yksi vanhan esitteen kuvista jatkuu tekstimarginaalin yli haitaten myös koko esitteen kokonaisuutta. Yksi kuvista on asetettu vinoon ja se pistää silmään muiden olessa suorassa. (Liite 2.)

Kun vanha esite avataan, takakannessa oleva Lihastautiliiton logo ja toisen sivun yläreunassa oleva samanvärisen palkki kohtaavat toisensa, mutta eivät kuitenkaan ole ihan linjassa toisiinsa nähden. Myös tällaiset pienet asiat pitäisi suunnittelutyössä ottaa huomioon, sillä vaikka elementit eivät ole samalla sivulla, ne uppoavat toisiinsa kun esitteen avaa. (Liite 2.)

Uudessa esitteessä pidän huolen, että etukannen, takakannen ja keskiaukeaman yläreunan siniset palkit osuvat yhteen. Samoin alarivin oranssi palkki jatkuu sivulta toiselle samalla korkeudella. (Liite 1.)

Kaikki alaotsikot ovat myös samalla korkeudella ja keskitetty marginaalien väliin keskiaukeamalla. Tekstikappaleet keskiaukemalla on myös keskitetty jokaiselle sivulle ja samalle korkeudelle. Vaikka keskiaukeaman ensimmäisellä sivulla on kaksi eri tekstiä, ne on keskitetty siten, että molemmat kappaleet ovat yhtä leveät. Keskiaukeaman palloelementit olen sijoittanut niin, että molemmat ulottuvat sivumarginaaliin. Niillä on myös sama marginaali kuin tekstillä. (Liite 1.)

Etukannen palloelementti on samalla korkeudella keskiaukeaman otsikon pallon kanssa. Samoin otsikon ohut musta linja jatkuu etukannesta keskiaukeamalle asti. (Kuva 10.)

Kuva 10. Etu- ja takakannen elementit ovat linjassa.

Etusivun alareunassa sijaitseva logo ja lista on sijoitettu neliön sisälle niin, että ne ovat samalla korkeudella ja yhtä kaukana marginaalista.

Takakannessa nettiosoitteet ja teksti on keskitetty sivun keskelle. Myös pallo on sijoitettu niin, että se yltää molempaan sivumarginaaliin. Alareunan yhteystiedot ja logot sijoittuvat yhden neliön sisälle samassa linjassa palloelementin kanssa. (Liite 1.)

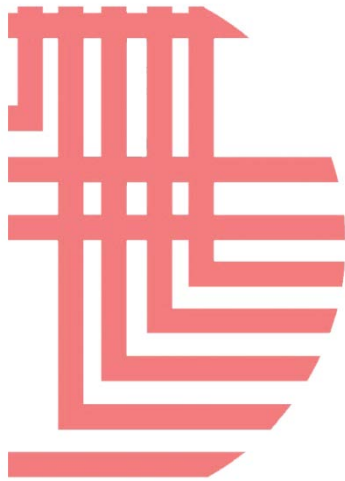
Kun esitteen kansisivu avataan, tulee näkyviin keskiaukeaman ensimmäinen sivu sekä ylimääräinen sivu, jossa on tietoa Lihastautiliitosta. Tämän takia on tärkeää, että alareunassa oleva oranssi alue on linjassa jokaisella sivulla. Myös tällä sivulla tekstikappaleet yltävät molempiin sivumarginaaleihin. Kappaleita erottava ohut musta linja on samassa linjassa kappaleiden reunojen kanssa. (Liite 1.)

3.9 Logon käyttö ja sponsorit

Esitteen suunnittelussa pitää myös miettiä sitä, miten asiakkaat tunnistavat esitteen Lihastautiliiton esitteeksi. Vaikka kyseessä on yksi Lihastautiliiton palveluista, joka ei vaadi jäsenyyttä, on tärkeää, että kohderyhmä osaa yhdistää esitteen ja palvelut järjestöön.

Paras tapa on luonnollisesti käyttää Lihastautiliiton logoa. Sijoitan logon esitteen kanteen niin, että se on heti näkyvissä. Uuden värimaailman myötä logo myös erottuu entistä paremmin esitteestä. (Kuva 11.)

On myös tärkeä selvittää, mitä sponsoreita tai yhteistyökumppaneita työllistymispalveluilla on. Nykyään kaikissa Lihastautiliiton työllistymispalveluiden esitteissä pitää olla Raha-automaatiyhdistyksen eli RAY:n logo (Kuva 12). Luonnollinen paikka tälle logolle on yhteystietojen lähellä esitteen takakannen alareunassa, jossa se on selkeästi näkyvissä, mutta ei kuitenkaan vie huomiota itse sisällöltä (Liite 1).

Kuva 11. Lihastautiliiton logo. (Lihastautiliitto 2016.)

Kuva 12. Raha-automaattiyhdistyksen logo. (RAY 2016.)

4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli yhdistää käytännöllinen graafinen suunnittelu ja sen perusteena oleva teoria. Tarkoituksenani oli selvittää mistä elementeistä graafinen kokonaisuus koostuu, ja miten ne vaikuttavat lopputulokseen.

Tarkoituksenani oli samalla suunnitella toimiva esite asiakkaalle teorian pohjalta ottaen huomioon myös asiakkaan toiveet ja graafiset ohjeistukset. Näihin asioihin kuuluivat myös käytännön haasteet, esimerkiksi se, mikä on käytännöllistä ja mahdollista budjetin puitteissa.

Koska kyseessä oli vanhan esitteen uusiminen, lähdin liikkeelle analysoimalla vanhan esitteen toimivuutta ja ulkonäköä. Mietin, mistä elementeistä vanha esite koostuu ja mitä siitä puuttuu. Lähdin sitten analysoimaan näitä rakennuspalikoita erikseen ja yhdessä muiden graafisten elementtien kanssa pitäen asiakkaan toiveet koko ajan mielessäni.

Lähdin liikkeelle siitä ajatuksesta, että kaikki graafinen suunnittelu koostuu samoista elementeistä. Kaikkia elementtejä ei tietenkään tarvitse aina käyttää eivätkä kaikki ole tarpeellisia kaikissa kokonaisuuksissa. Halusin myös nähdä, miten näitä elementtejä voi käyttää hyväkseen suunnittelutyössä konkreettisella tavalla.

Työstäessäni esitettä tulin siihen lopputulokseen, että graafisia elementtejä tutkimalla omaan työhön saa lisää perspektiiviä. Joskus on vaikea sanoa, mikä kokonaisuudessa ei toimi ja sen näkee vasta, kun alkaa käymään jokaista elementtiä läpi erikseen. Tämä tuli minulle selväksi jo siinä vaiheessa, kun analysoin Lihastautiliiton vanhaa esitettä.

Tuloksena sain toimivan muistilistan asioista, jotka jokaisen suunnittelijan tulisi ottaa huomioon suunnittelutyössä. Sain myös rakennettua työllistymispalveluille toimivan kokonaisuuden, joka on perusteellisesti ja huolellisesti toteutettu.

Arvioin onnistuneeni luomaan toimivan esitteen ja perusteellisen analyysiin siitä, miten erilaiset graafiset elementit vaikuttavat graafiseen kokonaisuuteen.

LÄHTEET

Bergström, Bo. 2009. Effektiv visuell kommunikation. Stockholm: Carlssons.

Johansson, Donald. 2010. <http://www.colorsontheweb.com/combiningcolors.asp>. Viitattu 28.1.2016.

Laak, Timo. 2006. <http://saavutettava.fi/2006/04/16/saavutettavaa-typografiaa-osa-2/>. Viitattu 28.1.2016.

Paper leaf. 2016. <http://paper-leaf.com/blog/2012/10/principles-of-design-quick-reference-poster/>. Viitattu 28.1.2016.

Richie, Hailee. 2015. <https://www.haikudeck.com/color--education-presentation-5oVvSkmu85>. Viitattu 3.2. 2016.

Trinket. 2016. http://www.trinket.fi/sites/trinket.fi/files/tiedostot/taittomalli_0.pdf. Viitattu 28.1.2016.

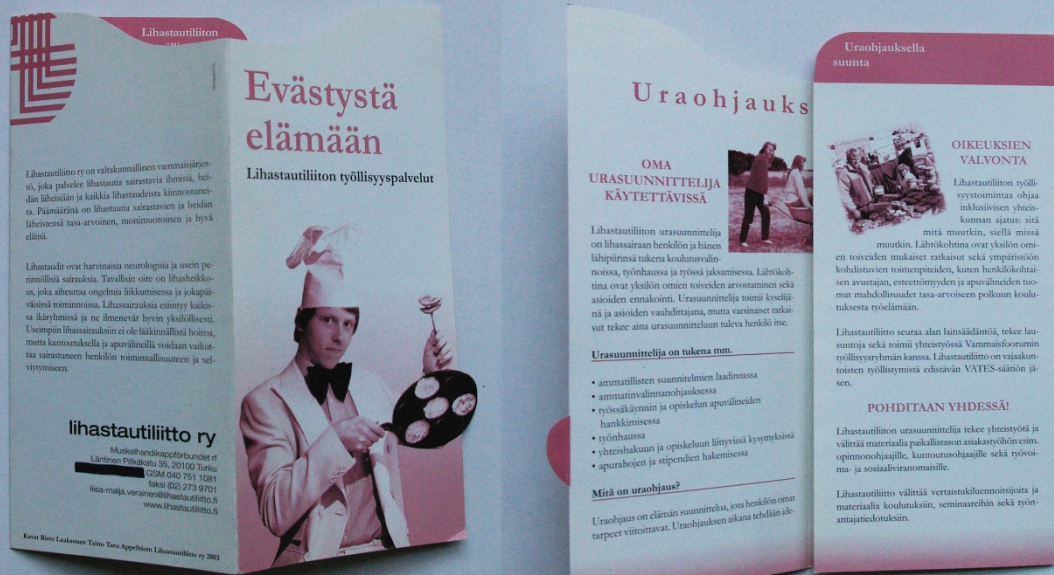
Suunnittelemani Lihastautiliiton uusi esite.

1. Etu- ja takakansi. 2. Osittain avattu esite. 3. Keskieukeama

Lihastautiliiton vanha esite.

1. Etu- ja takakansi. 2. Osittain avattu esite. 3. Keskiaukeama

2.

1.

3.

